

تشکل یابی دانشجویان کمونیست

مصاحبه با آذر ماجدی

این مصاحبه بر مبنای گفتگوی رادیو انترناسیونال با آذر ماجدی تهیه شده است که در تاریخ اول مهرماه و بمناسبت بازگشایی مدارس و دانشگاهها انجام شده بود.

سیاوش دانشور_ با توجه به اوضاع عمومی جمهوری اسلامی و بحث هایی که درون سازمان های وابسته به رژیم در درون دانشگاه ها وجود دارد، بنظر شما دانشجویان و محصلین چه اقداماتی را باید انجام بدهند؟

آذر ماجدی _ من اینجا میخواهم روی دانشجویان چپ و کمونیست فوکوس کنم. دانشگاه عموماً محیطی چپ است. هم سنتا گرایش عمومی و گرایش حاکم در میان دانشجویان گرایش چپ بوده و هم در شرایط حاضر، در ایران زیر حاکمیت جمهوری اسلامی ما شاهدیم که دانشجویان بطور وسیعی دارای تمایلات چپ و سوسیالیستی هستند. در میان دانش آموزان نیز کمابیش به همین شکل است. دانشجویان و دانش آموزان چپ باید یکدیگر را پیدا کنند و دور هم جمع شوند. روشن است که شکل تجمع را باید با در نظر گرفتن شرایط اختناق حاکم در جامعه تعیین کنند.

باید با یک هویت چپ و کمونیستی مبارزه شان علیه جمهوری اسلامی را به پیش ببرند. همانطور که در پیام حزب کمونیست کارگری به دانشجویان و محصلین آمده بود، دانشجویان و محصلین باید مبارزه حول مسائل کلیدی مثل آزادیهای سیاسی، آزادی بیان، تشکل و تجمع، علیه آپارتاید جنسی و حجاب را در صدر مبارزات خود علیه جمهوری اسلامی قرار دهند.

بعلت اختناق خشن حاکم در جامعه جنبش دانشجویی تحت حاکمیت جریانات دو خردادی از قبیل تحکیم وحدت قرار داشت. اوضاع پرتحول و پر تلاطم سیاسی _ اجتماعی این جریانات را کنار زد. اکنون وقت آنست که جنبش چپ دانشجویی نقش فعالتری را در رهبری مبارزات دانشجویی بعهده بگیرد.

بعلاوه، دانشجویان و محصلین کمونیست باید مطالعه مارکسیستی، مطالعه آثار مارکس و منصور حکمت را بطور جدی در برنامه کار خود بگذارند، این مطالعات باید بیک محور اساسی جمع‌اتشان، تشکل یابی و هویت یابی سیاسی و کمونیستی شان تبدیل شود.

سیاوش دانشور – بررسی و مطالعه آثار مارکس و منصور حکمت چه نقشی در تشکل یابی و انسجام فکری دانشجویان چپ و سوسیالیست دارد؟

آذر ماجدی – تمایلات سوسیالیستی در میان دانشجویان و دانش آموزان بسیار قوی است. (ما خودمان هم وقتی در این سنین بودیم کاملا با چنین گرایشی روبرو بودیم.) مساله اینجاست که این تمایلات غالبا بشکل یک گرایش عمومی است. در حالیکه مطالعه آثار مارکس و در عصر ما، در شرایط حاضر، مطالعه آثار منصور حکمت، تئورسین جنبش کمونیسم کارگری، دارای اهمیت بسزایی است. برای اینکه بتوانیم از آن گرایش عام جلوتر برویم، متوجه شویم که دقیقا چه میخواهیم، دریابیم که مارکسیسم بعنوان یک مکتب فکری و سیاسی چه میگوید و تفاوت های ما با سایر جریانات چیست باید مطالعه کنیم. باید آثار مارکسیستی را بخوانیم. بعلاوه مطالعه جمعی این آثار، و دانش و درک مشترکی که طی این پروسه پیدا میکنیم به هویت یابی ما بعنوان یک گرایش و جریان کمک میکند. بما کمک میکند که بتوانیم بعنوان یک گرایش متعین در مبارزه مان علیه جمهوری اسلامی جلو برویم و حرکت کنیم.

سیاوش دانشور – در مورد تشکل یابی دانشجویان و دانش آموزان چه فکر میکنید؟ چه اقداماتی را در توازن قوای کنونی توصیه میکنید؟

آذر ماجدی – اجازه بدهید که در اینجا وارد اقدامات ریز و مشخص نشویم. فقط اینرا بگوئیم که تشکل یابی دانشجویان و محصلین بطور عام اهمیت بسیاری دارد، و بویژه تشکل یابی دانشجویان و محصلین چپ و کمونیست. ولی درجه علنی بودن این تشکل، باینصورت که تشکلات کمونیستی دانشجویان بتوانند، بعنوان یک گرایش قوی و متمایز اجتماعی، مبارزاتشان علیه جمهوری اسلامی را با شدت به پیش ببرند و در عین حال در شرایط سرکوب حاکم خودشان را نیز حفظ کنند، یا فرضا نامی که روی خود میگذارند، مسائلی است که باید بطور مشخص و با در نظر گرفتن توازن قوای سیاسی به آن پاسخ گفت. این پاسخ ها را اجازه دهید در متون دیگری به آن پردازیم. ولی بهررو، تجمع و تشکل یابی دانشجویان کمونیست، که همانطور که اشاره شد، مطالعه آثار

مارکس و منصور حکمت را در صدر فعالیت هایش قرار میدهد، جریانی که به کمونیسم کارگری نزدیک میشود و شعارها و سیاست های حزب کمونیست کارگری را دنیال میکند، اهمیت بسیاری دارد و ما را در مبارزه مان علیه جمهوری اسلامی و برای سوسیالیسم قدمها بجلو میبرد. اینجا لازم است به نکته ای اشاره شود. دانشجویان نقش مهم و منحصر بفردی در جامعه دارند. این البته خاصیت نسل جوان است، که عموماً براحتی زیر بار نمیروند، رو بجلو دارد، میزان محافظه کاری آن بسیار نازل است، تمایل به مدرنیسم و نوگرایی دارد. منتهی دانشجویان بعنوان یک گروه اجتماعی در میان نسل جوان هم متمایز اند. دانشگاه در تحولات اجتماعی و سیاسی در جامعه نقش مهمی دارند. فاکتورهایی از قبیل محیط کار و فعالیتشان، نحوه زندگی، حضور زیر یک سقف، هویت شان بعنوان یک گروه، و آنهم گروهی که به علم و دانش و روشنفکری نزدیک است، همه در الصاق این نقش اجتماعی به دانشجویان دخیلند. دانشگاه ها همواره مکان اعتراض و بحث اند. دانشجویان معمولاً، و در شرایط تلاطم اجتماعی و سیاسی، خصوصاً کل نظام را به مصاف میطلبند، مکان مهمی را در اعتراضات اجتماعی و سیاسی اشغال میکنند و بعضاً حتی در راس این مبارزات قرار میگیرند. باید این نقش ویژه را دریافت و این مکان را بطور واقعی در جامعه اشغال کرد. در اینجا بویژه نقش دانشجویان کمونیست برجسته میشود.

محیط دانشگاهی و دانشجویان بویژه، ضمن اینکه نقش مهم و تعیین کننده ای در کل جامعه دارند، در میان جوانان و محصلین نیز دارای نقش پیشتازی هستند. محصلین از نزدیک رویدادهای دانشگاه را دنبال میکنند و بدنبال خط گرفتن از جنبش دانشجویی هستند. دانشجویان کمونیست باید به این واقعیت هم توجه داشته باشند و نقش پیشتاز خود را در میان جوانان بطور اعم، و محصلین ایفاء کنند.

سیاوش دانشور – نسل جوان علی العموم و دانشجویان و محصلین، علی الخصوص در شرایط حاضر چه خواستهای مشخصی دارند و مطالعه آثار منصور حکمت به کدامیک از خواستهایشان جواب میگوید؟ روشنگر چه مسائلی است؟

آذر ماجدی – جوانان بیش از هر چیز جانشان از جمهوری اسلامی به لب رسیده و میخواهند که جمهوری اسلامی نباشد. از جمهوری اسلامی بعنوان یک نظام سرکوبگر سیاسی، یک نظام سرکوبگر فرهنگی، بعنوان نظامی که خواستها و تمایلات انسانی آنها را سرکوب میکند، و نظامی که فقر و

مشقت اقتصادی به مردم تحمیل کرده، منجرند.

جنبش دانشجویی علی العموم خواهان آزادی بیان، تشکل، تجمع، آزادی فرهنگی، رهایی از مذهب و در یک کلام خواهان آزادی نفس کشیدن اند. آنها از آپارتاید جنسی و حجاب بیزارند و خواهان حقوق برابر برای زنان هستند. بخش وسیعی از جوانان خواهان زیستن در یک جامعه باز، آزاد، برابر و مرفه اند. بنظر من اینها نکات کلیدی خواستها و مسائل جنبش جوانان و جنبش دانشجویی را تشکیل میدهد.

خواندن آثار مارکس، خواندن آثار منصور حکمت نشان میدهد که چگونه میتوان بیک جامعه آزاد و برابر رسید. سوسیالیسم، سوسیالیسم واقعی و رهایی بخش و نه آن نظامی که تحت نام سوسیالیسم چندین دهه در شوروی حاکم بود، سوسیالیسم انسانی و نه سوسیالیسمی که زیر آوار ابهامات و تحریفات گم شده بود، چیست، چگونه میتوان به آن رسید، ملزومات آن چیست. مطالعه این آثار چه باید کرد را نشان میدهد.

مطالعه این آثار کمک میکند که گرایشات اجتماعی دیگر را بشناسیم، متوجه شویم که فی المثل مقولات و گرایشاتی چون ناسیونالیسم و دموکراسی چگونه میتوانند به حقایق اجتماعی و سیاسی سایه بیندازند. و جنبش ما را در مبارزه برای آزادی و برابری و جامعه سوسیالیستی منحرف کنند. مانع رسیدن ما به جامعه آزاد کمونیستی باشند. مطالعه آثار منصور حکمت این گرایشات را بما معرفی میکند. اینها تنها مثالهایی بود از مسائل پایه ای و کلیدی که با مطالعه این آثار میتوان به درک روشن تر و علمی تری از آنها رسید. لیست بلند بالاست. مساله اساسی اینجاست که یک جریان سوسیالیست باید به این ابزار و به این آگاهی مجهز باشد. و این دانش و آگاهی را از طریق مطالعه و بحث و جدل میتوان بدست آورد.

بینید دانشجویان در سال ۱۳۸۱ نسبت به نسل ما، نسبت به دانشجویان سال ۱۳۵۷، یک امتیاز دارند، و آن آثار منصور حکمت است. آن چیزی که دانشجویان سال ۱۳۸۱ دارند و ما دانشجویان سال ۱۳۵۷ نداشتیم این آثار است. موقعی که ما دانشجو بودیم، مارکسیست بودیم و مبارزه میکردیم، مارکسیسم زیر خوراری از تحریفات جنبش های دیگر، جنبش پوپولیستی و سوسیالیسم بورژوایی قرار داشت، ما باید از یک پروسه بدفهمیها و کنار زدن تحریفات حرکت میکردیم تا دریابیم که مارکس چه میگوید، که لنین چه میگوید، که سوسیالیسم واقعی چیست. که بورژوازی بومی و ملی با بورژوازی آمریکایی و چینی فرق نمیکند، مبارزه طبقاتی به چه مفهومی است، مارکس در کتاب کاپیتال چه گفته است، ناسیونالیسم چیست، آزادیخواهی و دموکراسی چه

رابطه ای با هم دارند، که مبارزه ضد امپریالیستی چیست، و غیره و غیره. ولی جوانان امروز در ایران از این امتیاز برخوردارند که به گنجینه ای غنی از آثار تئوریک که طی ۲۴ سال اخیر به رشته تحریر درآمده دسترسی دارند، آثاری که به بسیاری از این مسائل و سوالات جواب میدهد، آثاری که نه تنها موجب احیای مارکسیسم شده، بلکه آنرا منطبق با دوره جدید و مسائل نوین بسط داده است. این آثار منصور حکمت است. در انقلاب ۵۷ ما اینرا نداشتیم، در شرایط متحول و پر تلاطم ۸۱ جوانان چپ ایران آنرا در اختیار دارند. دانشجویان چپ باید این آثار را پیدا کنند، مطالعه کنند، حول آن بحث و جدل کنند و به آن احاطه پیدا کنند.

ساوش دانشور – ساده ترین راه دسترسی به آثار منصور حکمت کدامست؟
آذر ماجدی – در شرایط جدید که اینترنت وجود دارد و دانشجویان هم بخصوص به کامپیوتر و اینترنت دسترسی دارند، آسانترین راه برای آنها بدست آوردن آثار منصور حکمت از طریق اینترنت است. علاقمندان میتوانند به آدرس www.m-hekmat.com رجوع کنند. این آدرس سایت بنیاد منصور حکمت است. آثار منصور حکمت روی این سایت موجود است. ضمناً از طریق سایت روزنه و سایت حزب کمونیست کارگری هم میتوان به آثار منصور حکمت دسترسی پیدا کرد. آدرس این دو سایت از اینقرار است:

www.wpiran.org . www.rowzane.com

این ادبیات بشکل چاپ شده در ایران پیدا میشود، ولی هنوز بعلت اختناق کمی مشکل است که به خود کتابها دسترسی پیدا کرد. اینترنت در این شرایط از هر راه دیگری آسانتر است. پس میشود این نوشته ها را از این طریق بدست آورد و همچنین توزیع کرد.